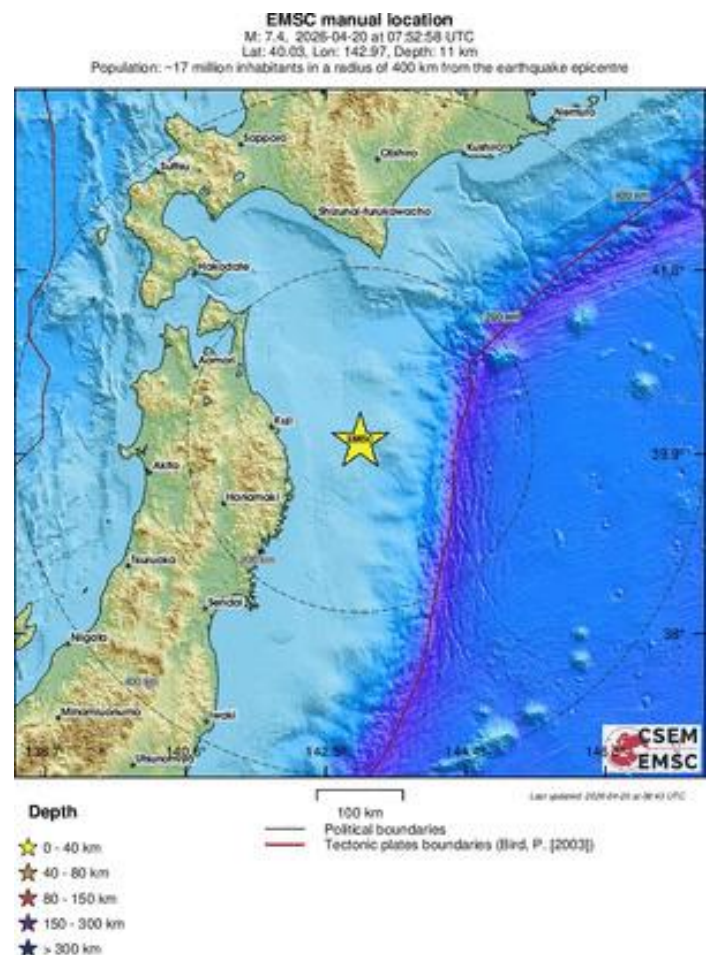
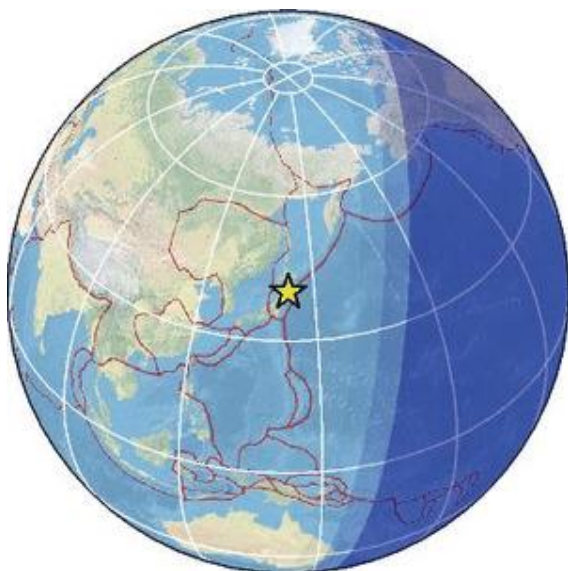

Žemės drebėjimas 2026 metų balandžio 20 dieną Ramiajame vandenyne netoli rytų Japonijos krantų

2026 m. balandžio 20 d. 7 val. 52 min pasauliniu (Grinvičo laiku) arba 16 val. 52 min vietiniu Japonijos laiku, arba 10 val. 52 min. Lietuvos laiku Ramiajame vandenyne už 135 km rytų-pietryčių kryptimi nuo Hašinohe miesto, turinčio 239 tūks. gyventojų, įvyko galingas žemės drebėjimas. Jo stiprumas arba magnitudė buvo įvertinta 7.4, o žemės drebėjimo hipocentro gylis buvo 11 km [1, 2].

Kaip pranešė žiniasklaida [1, 3], Japonijos meteorologijos tarnyba išplatino pranešimą apie cunamio pavojų ir tai, kad pavojingos bangos gali siekti 3 m aukštį. Vėliau vietinė Japonijos žiniasklaida pranešė, kad pirmosios cunamio bangos buvo 40 cm aukščio ir jos pasiekė Miyako jūrų uostą [3]. Požemiai smūgiai buvo tokie stiprūs, kad buvo juntami Tokijo mieste esančiame už kelių šimtų kilometrų [1].

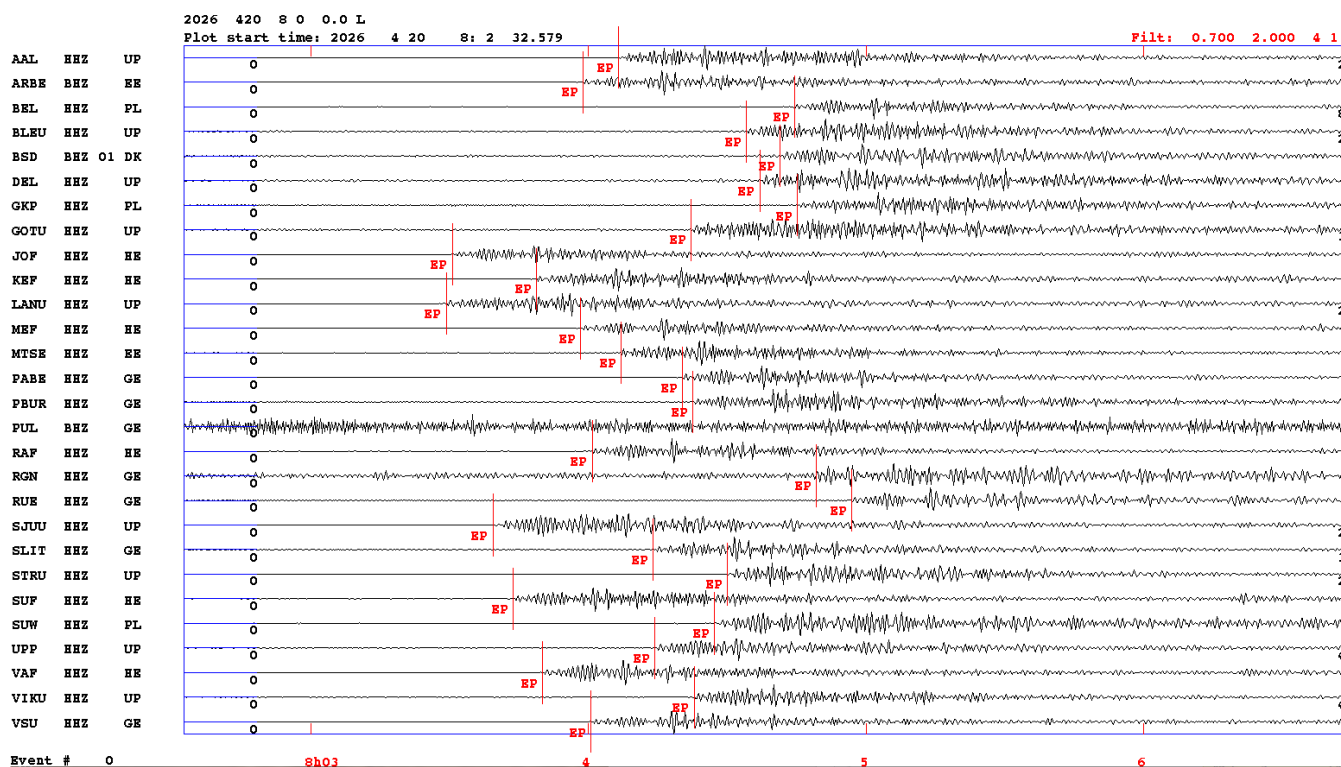
1 pav. 2025 gruodžio 8 d. žemės drebėjimo prie rytinių Japonijos krantų epicentras pažymėtas geltona žvaigžde [2].

Japonijos salos yra vienos iš tektoniškai aktyviausių regionų pasaulyje. Jos susiformavo dėl sudėtingų procesų vykusių praityje ir šiuo metu vykstančių Šiaurės Amerikos, Ramiojo vandenyno, Filipinų ir Eurazijos litosferos plokščių judėjimo procesų, kurie ir dabar daro įtaką Japonijos salų, Taivano ir aplinkiniams regionams [4]. Japonijos salos yra dalis Ramiojo vandenyno „Ugnies žiedo“ ir per metus patiria apie 1500 žemės drebėjimų stipresnių nei 4.0. Dažni nedidelio stiprumo žemės drebėjimai ir retkarčiais pasitaikanti vulkaninė veikla juntami visoje salų teritorijoje. Pražūtingi žemės drebėjimai, dažnai sukeltantys cunamius, įvyksta kelis kartus per šimtmetį.

2 pav. Japonijos salų ir gretimybių tektoninis žemėlapis. Juodos linijos su trikampaiais žymi giliavandenėse įdubose gelmėjančių (subdukuojančių) tektoninių plokščių ribas [4]. Geltona žvaigždė žymi 2025 gruodžio 8 d. žemės drebėjimo epicentro vieta.

Greta rytinių Japonijos krantų įvykusį žemės drebėjimą užfiksavo ir Lietuvos seismologinio monitoringo stotys: Paburgės (PBUR) ir Paberžės (PABE). Šis įvykis taip pat užregistruotas ir kitose Baltijos regiono seisminėse stotyse (3 pav.). Nors žemės virpesiai ir buvo instrumentiškai registruoti Lietuvos teritorijoje esančiose seisminėse stotyse, tačiau reikia pabrėžti, jog jie nėra juntami žmonėms ir jokios įtakos ar grėsmės Lietuvoje nekelia.

3 pav. Greta rytinių Japonijos krantų žemės drebėjimo įvykusio gruodžio 8 d. seismogramos užregistruotos Lietuvos seiminio monitoringo stotyse: PBUR ir PABE bei Baltijos regiono stotyse: ALL, ARBE, BEL, BSD, DEL, GKP, JOF, KEP, LANU, MEF, MTSE, PUL, RAF, RGN, RUE, SJUU, SLIT, STRU, SUP, SUW, UPP, VAF, VIKU, VSU.

Nuorodos:

1. https://www.emsc.eu/Earthquake_information/earthquake.php?id=1981741
2. <https://www.delfi.lt/naujienos/uzsienyje/japonija-supurte-zemes-drebejimas-paskelbtas-perspejimas-del-cunamio-120239302>
3. <https://www.bbc.com/news/live/c07jpy3vxxvt>
4. https://www.researchgate.net/publication/353594344_Reconstructing_Jurassic-Cretaceous_Intra-Oceanic_Subduction_Evolution_in_the_Northwestern_Panthalassa_Ocean_Using_Ocean_Plate_Stratigraphy_From_Hokkaido_Japan

Informaciją parengė:

Lietuvos geologijos tarnybos
Giluminės ir naftos geologijos skyrius